

Orgaan van de Katholieke Dirigenten- en Organistenvereniging

KDOV-blad

Lente 2012

KDOV (opgericht 21 april 1917)
KDOV-blad verschijnt 4 x per jaar

Voorzitter:

Ton (dr. A.A.M.J.) van Eck, Koningin Wilhelminalaan 532, 2274 BM Voorburg
voorzitter@kdov.nl - tel. 070 - 383 23 49

Vice-voorzitter:

Ruud (R.W.H.) Huijbregts, Poolsterlaan 8, 5632 AN Eindhoven
ruud.huijbregts@gmail.com - tel. 040 - 290 34 28 - fax. 0842 - 23 22 13

Secretaris:

Gemma (G.M.L.) Coebergh, Korte Begijnstraat 28, 2011 HC Haarlem
secretaris@kdov.nl - tel. 023 - 551 68 77

Penningmeester:

Ben (ir. B.A.G.) Hillen, Jachtwerf 12, 2725 DP Zoetermeer
penningmeester@kdov.nl - tel. 079 - 341 85 75

Leden:

Jean-Pierre (J.P.J.M.) Steijvers, Aldenhoven 28, 6093 HB Heythuysen
organ.j.p.steijvers@hccnet.nl - tel. 0475 - 49 64 56

Anja Hendrixx, Brusselsestraat 87 A 02, 6211 PC Maastricht
anja.hendrixx@t-online.de - tel. 043 - 325 24 72

Theo Menting, Mussenhorstweg 3, 7031 EM Wehl
th.menting@hetnet.nl - tel. 0314 - 64 08 33

Ereleden:

Bernard Bartelink en Kees Bornewasser

Hoofdredacteur KDOV-blad:

Jeroen (H.J.R.) Pijpers, Evenaar 290, 2408 NE Alphen aan den Rijn
redactie@kdov.nl - tel. 0172 - 65 31 58

Eindredacteur KDOV-blad:

Dick (Th.J.M.) Hogenhout, Amsterdam

Redactie:

Ben (ir. B.A.G.) Hillen, Ruud (drs. R.T.M.) Hoogenboom,
René (dr. R.S.W.M.) Verwer

Doel:

De vereniging heeft ten doel de bevordering van het liturgisch en artistiek stijlbegrip van de kerkmusici, werkzaam binnen de Nederlandse rooms-katholieke kerkprovincie en de behartiging van de geestelijke en materiële belangen van haar leden.

Voorwaarden voor het lidmaatschap:

Een bepaalde mate van vakbekwaamheid in muzikaal en liturgisch opzicht, ten minste op het niveau van de eisen voor het getuigschrift van de KDOV.

De contributie bedraagt per jaar:

gewoon lidmaatschap € 39,- , 65+ lid € 28,- en reeds lid in 2004 tevens 65+ € 18,-.
Postgiro: 10 31 344 t.n.v. KDOV, Zoetermeer

Website: www.kdov.nl Webmaster: Ben Hillen – webmaster@kdov.nl

Opgaaf van leden en adreswijzigingen aan de secretaris.

Technische afwerking mededelingenblad: Jeroen Pijpers

Druk & verzending: Copy-It, Zoetermeer

ISSN-nummer 1388-2341

(advertentie)

Het gemengd koor (35 leden)
van de Sint Jozef Parochie in Zaandam

zoekt een

DIRIGENT/E

Wij zingen eenmaal per maand om 10.00 uur

De repetitieavond is op donderdag

Het repertoire omvat 4-stemmige Nederlandstalige liederen
van Huub Oosterhuis e.a.

Reacties naar:

Jos v.d. Maeden 075-6164471 jmaeden@xs4all.nl

Jan Winnubst 075-6170197 J.Winnubst3@kpnplanet.nl

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	1
Redactioneel	1
Van het bestuur.....	1
Leden	3
Personalía	5
Agenda.....	5
Nieuwe hoofdredacteur.....	9
Berichten	10
Nieuwe uitgaven	16
Opleidingen, cursussen, studiedagen.....	18
Orgelnieuws	19

Redactioneel

Vanaf dit nummer heb ik de hoofdredactie op mij genomen. Ik weet mij verzekerd van de medewerking van de overige redactieleden en de vaste auteurs. Binnenkort zullen de betrokkenen elkaar treffen om van gedachten te wisselen over de toekomstige invulling van ons KDOV-blad. Van mijn plaats wens ik u veel leesplezier.

Jeroen Pijpers, hoofdredacteur

Van het bestuur

Nieuwe hoofdredacteur

We verheugen er ons op dat Jeroen Pijpers de redactie en productie van het KDOV-blad op zich heeft genomen. Ben Hillen, die de afgelopen jaren het blad op voorbeeldige wijze heeft geredigeerd, zal er niet rouwig om zijn dat hij deze opgave die als 'tijdelijk' was bedoeld wat langer heeft geduurd dan wenselijk was, uit handen kan geven. Hij zal Jeroen en ook diens mederedactieleden René Verwer en Ruud Hoogenboom op de achtergrond nog van advies dienen. We danken Ben voor alle inspanningen die hij heeft verricht. Door zijn inzet is de continuïteit van het KDOV-blad bewaard gebleven, wat we van groot belang achten voor onze vereniging. (GC; april 2012)

Jaarvergadering KDOV 2012

Als datum voor de Algemene Ledenvergadering van dit jaar is gekozen voor zaterdag 6 oktober a.s. De locatie is de Sint-Augustinuskerk te Utrecht en de aanvang zal zijn rond 10.00 uur. (GC; april 2012)

Ontwikkeling rechtspositie

Het volgende gesprek van de delegatie KDOV/KNTV met de economen zal plaatsvinden op 22 mei 2012. Vooruitlopend op de verdere besprekingen is de inmiddels overeengekomen salarisregeling met anciënniteit al ingegaan per 1 januari 2012. (BH; april 2012)

Om nieuwe leden voor de KDOV te werven is uw inzet nodig

De reeds aangekondigde actie om nieuwe KDOV-leden te werven gaat binnenkort van start. Via e-mail ontvangt u een lijstje van KDOV-leden bij u in de buurt. Wij willen u vragen om dit lijstje aan te vullen met potentiële KDOV-leden en terug te mailen. Aarzel niet om zelf deze ontbrekende kerkmusici als lid te vragen. Wij als bestuur gaan tevens de opgegeven kerkmusici schriftelijk benaderen. Als men u vraagt waarom lid van de KDOV te moeten worden, dan is het antwoord dat het gaat om hun rechtspositie die door de KDOV alleen effectief behartigd kan worden als alle kerkmusici meedoen. (BH; april 2012)

Uw evenementen op de evenementenagenda van de website KDOV

Op onze website staat een agenda waarin alle voor KDOV-leden en andere kerkmusici belangrijke evenementen worden aangekondigd. Het is de bedoeling hier alle concerten en belangrijke vieringen en gebeurtenissen, jubilea van KDOV-leden aan te kondigen, om daarmee de KDOV en haar leden meer zichtbaar te maken.

Graag ontvangen wij uw concertagenda's, jubileummeldingen en aankondigingen die we graag op de website zullen zetten:

webmaster@kdox.nl. (BH; oktober 2011)

Toegang tot ledengedeelte nieuwe website

Hoe krijgt u toegang tot de interne website? Stuur een mailtje met het onderwerp "Website" naar: webmaster@kdox.nl. U krijgt dan een gebruikersnaam en een wachtwoord teruggemaid. Vervolgens kunt u inloggen op de website (kolom rechts) en desgewenst weer uitloggen. U kunt uw wachtwoord zelf veranderen als u dat zou willen. (BH; april 2012)

Wij hebben dringend uw (nieuwe) e-mailadres nodig !

Om in toekomst sneller met u te kunnen communiceren, bijv. over onderhandelingsresultaten aangaande arbeidsvoorwaarden, hebben wij dringend uw e-mailadres nodig. Deze oproep geldt niet voor de leden die al regelmatig een bericht van ons ontvangen per e-mail (bijv. wanneer de jaarvergadering niet doorgaat). Leden die toegang hebben tot het ledengedeelte van de website hoeven geen e-mailadres meer op te geven.

Graag ontvangen wij uw e-mail adres, voor zover u vermoedt dat wij dat nog niet hebben. Mail nu naar: webmaster@kdov.nl. (BH; januari 2012)

Wilt u - voor zover u dat nog niet hebt gedaan - ons uw e-mailadres toe mailen aan webmaster@kdov.nl? Bijvoorbaat dank!

Leden

Ridderorde H. Sylvester voor Ad Hoogenboom

Aan het einde van een pontificale eucharistieviering in de H. Gerardus Majellakerk te Utrecht heeft kardinaal Eijk zondag Ad Hoogenboom de versierselen en de oorkonde uitgereikt die behoren bij het ridderschap in de Orde van H. Sylvester. Dhr. Hoogenboom ontving deze hoge pauselijke onderscheiding vanwege zijn jarenlange inzet voor de R.-K. Kerk. Zo heeft hij zich vanaf zijn opleiding tot kerkmusicus ten dienste gesteld van de R.-K. kerkmuziek.

In zijn toespraak bedankte kardinaal Eijk dhr. Hoogenboom voor zijn jarenlange inzet. Ook zei hij:

“U hebt door de waardige wijze waarop u de vieringen muzikaal hebt opgeluisterd een grote bijdrage geleverd aan de waardige viering van de Eucharistie. [...] Het is goed u nu te eren, u die altijd God geëerd heeft.” Ad Hoogenboom is parochiaan van de H. Vituskerk in Hilversum. Kardinaal Eijk: “Uw pastoor stemde in met een eerbetuiging in deze kerk. U bent hier immers van 1994 tot 2011 actief geweest als dirigent van de Capella Majellana” (het meerstemmig parochiekoor).

Verdiensten

De kardinaal refereerde ook aan de kerkmuziek die Hoogenboom heeft gecomponeerd en waarvan deze zondag twee werken klonken. Daarbij maakte hij een voor de aanwezigen verrassende opmerking over de muzikaliteit van Hoogenbooms kleindochter: "Jessica heeft de muziek geschreven voor het lied dat Nederland gaat vertegenwoordigen bij het Eurovisie Songfestival." Vervolgens somde hij een aantal andere verdiensten op van dhr. Hoogenboom, zoals: zijn activiteiten voor de VBOK (Vereniging ter Bescherming van het Ongeboren Kind), zijn activiteiten voor de RKP (Rooms Katholieke Partij Nederland) rond 1970, het oprichten van de Willibrord-Academie in 1987 en het organiseren van onder meer lezingen, symposia en bedevaarten voor deze academie, het oprichten van het IHGO (Instituut voor Huwelijk, Gezin en Opvoeding) in 1988. Voor deze laatste organisatie heeft hij zich ruim 10 jaar ingezet.

Kardinaal Eijk: "Ook uw echtgenote mogen we niet vergeten: ik wil haar bedanken voor haar trouw en ondersteuning gedurende 53 jaar huwelijksleven." Hierna ging hij over tot het uitreiken van de onderscheiding. "Vergeet niet: het is nu afgelopen met het ge-meneer: het is nu ridder Hoogenboom!" Waarna hij de decoratie opspeldde en de bijbehorende oorkonde overhandigde.

Geschenk

Tijdens de receptie na afloop van de Eucharistieviering sprak de vice-voorzitter van de H. Gerardus Majellaparochie, mevr. M. Kamer, dhr. Hoogenboom en zijn echtgenote kort toe. Dhr. Hoogenboom richtte vervolgens een kort dankwoord tot de aanwezigen. Mevr. Kamer sprak ook kardinaal Eijk toe. Daarbij overhandigde ze hem, mede vanwege zijn creatie tot kardinaal, een (letterlijk) klein geschenk: een gebedsboekje uit 1800.

Bron: Aartsbisdom Utrecht; RKnieuws.net; 5 maart 2012

Personalia

Nieuw adres:

L. (Luuk) W. de Vries, Westerkerklaan 5, 8861 XD Harlingen
L. (Leo) F.A.M. Spoor, Deken Baekersstraat 2. 14, 5482 JH Schijndel

Opzegging:

Q. (Rien) Calis, Lange Kerkdam 87, 2241 BT Wassenaar
R.(Roy) D. Kroezen, Rembrandtlaan 5, 8021 DC Zwolle
A.(Arjen) J. Seinen, Stickerstraat 17, 7721 DN Dalfsen

Nieuw adres onbekend:

Wij zijn nog op zoek naar het adres van:
C.M.M. Huijsmans,
oud adres: Zuidzijde Zoom 27, 4611 DB Bergen op Zoom
H.F.G. Hurkmans,
oud adres: Theaterhof 7, 4207 TM Gorinchem

Agenda

Workshop 'Orgelmuziek van Albert de Klerk'

Op zaterdag 6 oktober geeft Gemma Coebergh tussen 13.00 en 16.00 uur een workshop 'Orgelmuziek van Albert de Klerk' in de Haarlemse Sint-Josephkerk. Amateurorganisten kunnen deelnemen met een keuze uit Twaalf orgelwerken, Vier orgelwerken en de orgelmuziek bij het Declamatorium 'De lof van mijn man' (alles uitgegeven bij Boeijenga in Leeuwarden). Kosten voor deelnemers € 20,00 (excl. studiemateriaal), voor toehoorders € 10,00.

Opgave via e-mail adkstichting@gmail.com. (GC; april 2012)

Lieddag "Vrolijk en verstild" Amersfoort

Op 21 april 2012 vindt in Amersfoort een lieddag plaats. Deze wordt georganiseerd door Muziekuitgeverij Intrada en Kerkzang.nl. De dag is

bestemd voor leden van cantorijen, koren of liturgiecommissies en voor kerkmusici, predikanten en andere belangstellenden. Onder inspirerende leiding maken de deelnemers kennis met nieuwe geloofsliederen en andere liturgische muziek. Het doel van de dag is dat de aanwezigen inspiratie opdoen door te proeven aan diverse liturgische composities. Aan de lieddag Vrolijk en Verstillid werken mee: Gerben van der Veen (muzikale leiding), Jan de Jong (orgel, piano), Pieter Oussoren (toelichtingen), Anje de Heer (algehele leiding), het liturgisch kleinkoor Simchat Tora o.l.v. Wim Krist en een jeugd-/kinderkoor. De dag wordt gehouden in de Johanneskerk, Westsingel 30, Amersfoort, van 9.15-15.00 uur. Voor meer info: Veensluis 18, 8448 GP Heerenveen. Tel. 0513 688951. Email: bureau@kerkzang.nl

Erkenningsregeling Orgeladviseurs

Met veel genoegen maken wij aan u bekend dat, in nauwe samenwerking met het certificeringsbureau Hobéon, de werkzaamheden voor het tot stand brengen van de Erkenningsregeling Orgeladviseurs zijn afgerond. De begeleidingscommissie heeft op 21 maart 2012 de regeling vastgesteld. Opdrachtgever was de Stichting Landelijke Opleiding Tot Orgeladviseur (LOTO). In deze stichting zijn ook de landelijke Katholieke Klokken- en Orgelraad, de Commissie Orgelzaken van de Protestantse Kerk in Nederland en het College van Orgeladviseurs (CvON) vertegenwoordigd. Bij de ontwikkeling van de regeling zijn ook de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE) en de Vereniging Orgelbouwers Nederland (VON) betrokken geweest.

Doel van de certificeringsregeling is het waarborgen van de kwaliteit van de orgeladviseurs en het onder de aandacht brengen van deze specialistische beroepsgroep. Daarnaast beoogt de regeling deskundigheidsbevordering binnen de beroepsgroep te bevorderen. Om gecertificeerd te worden, dient een orgeladviseur aan te tonen over de juiste kennis en ervaring te beschikken. Een certificatiecommissie bestaande uit vakdeskundigen beoordeelt deze kennis en ervaring op basis waarvan de certificeringsbeslissing genomen wordt. Het certificaat is 7 jaar geldig. Daarna moet de adviseur zich laten hercertificeren. Bij (her)certificering wordt o.a. de kwaliteit van het werk van de adviseur beoordeeld en de kandidaat dient aan te tonen dat hij de beroepscompetenties en -kennis op peil heeft gehouden.

De certificering van orgeladviseurs kan vanaf heden een aanvang nemen. Als eersten zullen de bestuursleden van het CvON opgaan voor certificering. De officiële presentatie van de Erkenningsregeling vindt plaats op woensdag 20 juni om 15.00 uur te Amersfoort ten kantore van RCE. Ook

zullen dan de eerste certificaten uitgereikt worden aan de tot dan toe gecertificeerde adviseurs.

Op de websites van Hobéon (onder certificering/personen/orgeladviseurs) en van de RCE (onder monumenten/advies-en-kwaliteitszorg/richtlijnen-en-modelbestekken) kunt u meer informatie vinden over deze regeling alsmede de complete tekst van de regeling.

Een nadere uitnodiging tot het bijwonen van de presentatie volgt!

(Rudi van Straten; april 2012)

Concertserie Kathedrale Basiliek Sint Bavo

Van 21 april tot en met 29 september worden er weer concerten georganiseerd in de Kathedrale Basiliek Sint-Bavo te Haarlem. Dit jaar wordt aandacht geschonken aan Johannes Gijsbertus Bastiaans, Leon Boëllmann, Herman Strategier, Louis Vierne en Charles-Marie Widor. Naast organisten uit Nederland werken ook buitenlandse organisten, alsmede instrumentalisten en het Kathedrale Koor mee.

Vierde Nederlands Gregoriaans Festival

Nederlands Gregoriaans Festival

Zoals eerder vermeld vindt de vierde editie van het *Nederlands Gregoriaans Festival* plaats op zaterdag 16 en zondag 17 juni 2012. En uiteraard wederom te Ravenstein (Noord-Brabant).

Het thema voor deze keer: *Cantus Cantuariensis, Gregoriaans van Overzee*. Begin 7e eeuw is het gregoriaans repertoire naar Engeland (en in het bijzonder naar Canterbury, *Cantuariensis*) gekomen, via de aartsantor Johannes. Hij bracht de gezangen mee uit Rome en droeg ze over aan de eilandbewoners. Later nemen de geloofsverkondigers uit Engeland en Ierland deze gezangen op hun beurt mee naar onze contreien, toen zij *van overzee* naar ons toe zijn gekomen. Willibrord, Bonifatius, Adalbert en anderen hadden nog geen muzieknotatie van hun gezangen; ze kenden ze uit het hoofd. Wij, in de Lage Landen, kennen het gregoriaans dus (mede) vanuit Engeland.

Daar is de ontwikkeling van het gregoriaanse repertoire niet stil blijven staan. Een paar eeuwen later vinden we de eerste vormen van meerstemmigheid in o.a. het *Winchester Troper*. Het gerenommeerde Parijse ensemble *Discantus* zal een programma verzorgen waarin

gregoriaans en meerstemmig materiaal uit dit boek centraal staan. Dit programma is speciaal voor ons festival ontwikkeld met hulp van dr. Susan Rankin, een expert op dit terrein (Universiteit van Cambridge). Zij komt ook een lezing verzorgen ter inleiding op dit concert en als verduidelijking van de gekozen thematiek.

In deze tijd (en in deze boeken) komen we ook het *liturgisch spel* op het spoor. Het Gregoriaans Koor Utrecht presenteert - passend bij het thema - het *Paasspel van Rijnsburg*. En is de *Choral Evensong*, waarmee het festival wordt afgesloten, uiteindelijk niet een Anglicaanse ontwikkeling van de gregoriaanse vespers?

Er is meer! Zoals gebruikelijk presenteren zich een kleine twintig scholae. Natuurlijk laten ze horen waar ze goed in zijn en wat ze graag zingen. Ze worden wel uitgedaagd om repertoire te kiezen dat bij de geloofsverkondigers hoort: antifonen, hymnen, propria en ordinaria van de feesten van genoemde heiligen. De uitvoeringen vinden, anders dan voorgaande jaren, plaats in de Luciakerk, met zijn fraaie en ruime akoestiek.

Daar komen ook de concerten tot klinken, gegeven door bekende Nederlandse scholae. Hun optreden wordt afgewisseld met instrumentale muziek; je hoort het orgel, een Ierse harp, een jazzgitaar, contrasterend met de vocale eenstemmigheid.

Bijzonder is de compositieopdracht. Merlijn Twaalfhoven gaat in de NH-kerk, samen met een schola en andere festivalgangers - iedereen kan en mag meedoen -, zijn *Magnificat* en *Nunc dimittis* voltooien (zowel op zaterdag als op zondag). Aan het eind van de middag wordt deze compositie in première gebracht. Iedere schola kan het werk mee naar huis nemen om er zelf mee aan de slag te gaan in de thuissituatie! Spannend!

Op zaterdag worden docenten van het middelbaar onderwijs uitgenodigd om een workshop mee te maken waarin het *gregoriaans op de middelbare school* centraal staat. Andere muziek in het vak CKV: is daar iets mee te doen?

Natuurlijk ontbreken de boeken over en met gregoriaanse gezangen niet. En wat er nog meer is: zie www.gregoriaansfestival.nl Daar is alle informatie up-to-date!

Tot ziens in Ravenstein: u bent van harte welkom.

Siem Groot, voorzitter NGF

(met toestemming overgenomen uit het Tijdschrift voor gregoriaans, jaargang 37, nummer 1; maart 2012)

Nieuwe hoofdredacteur

De nieuwe hoofdredacteur Jeroen Pijpers (1973) volgde privé-orgellessen bij Eltjo Bos en Bernard Bartelink. Na zijn SPD-opleiding tot boekhouder bezocht hij in 1995 de 4ème Academie Internationale d'Orgue de Rouen et Alentours wat resulteerde in de keuze om aan het Lemmensinstituut in Leuven (B) orgel- en kerkmuziek te gaan studeren. Hij behaalde daar zijn eerste prijs notenleer en harmonie en kreeg orgellessen van Joris Verdin en Wannes Vanderhoeven. Hij sloot zijn studie af op de

Hogeschool Utrecht bij Jan Raas.

Bij Kunstfactor volgde hij een specialisatiecursus gregoriaans, gedoceerd door Hans Leenders. Ook volgde hij er een korte cursus kinderkoor leiden bij Catrien Posthumus Meyjes.

Sinds zijn elfde jaar speelt hij in de wijde omtrek in Alphen aan den Rijn in rooms-katholieke kerken. Hij was achtereenvolgens organist van de rooms-katholieke Pauluskerk te Den Haag (inmiddels gesloten) en de St. Jacobus de Meerdere in dezelfde stad. In andere Haagse parochiekerken participeerde hij regelmatig of op interimbasis.

Momenteel is hij dirigent/organist van het Dameskoor en de Leidse Vrouwenschola, verbonden aan de Leidse Harteburgkerk, scholaleider van de Sint Jozefkerk te Leiden en de Heilige Willibrorduskerk te Bodegraven. Ook is hij organist en koorleider van de oud-katholieke parochie H.H. Fredericus en Odulfus te Leiden en tweede cantor-organist bij stichting Ipse de Bruggen te Zwammerdam, een instelling voor verstandelijk gehandicapten, waar hij ook parttime op de financiële administratie werkzaam is. Regelmatig vervangt hij collega-organisten in gemeenschappen binnen de rooms-katholieke kerk, de oud-katholieke kerk in Nederland en de PKN.

Naast het geven van orgelconcerten verleent hij meerdere malen per jaar met zijn vaste koren en projectkoren medewerking aan kerkelijke vieringen en concerten.

Berichten

Goors koor wint in Rhenen

RHENEN - Het jongvolwassenenkoor In Between van de Goorse Petrus en Paulusgemeenschap heeft het Korenfestival in Rhenen gewonnen. Het koor werd samen met nog zeven andere koren geselecteerd door de NSGV Utrecht, de organisatie voor r.-k. kerkmuziek van het aartsbisdom Utrecht.

De zangers en zangeressen zongen onder leiding van dirigente Astrid Krause een viertal liederen. In Between werd geprezen om het afwisselende repertoire, de koorklank en de eenheid die het koor uitstraalde. De eerste prijs werd met gejuich ontvangen.

(Goors Nieuws; 13 februari 2012)

Herdenkingsconcert Reijer Hoksbergen

WESTWOUD (NH) - Op zaterdag 10 maart, vond in de St.-Martinuskerk te Westwoud (NH) een herdenkingsconcert plaats voor de vijf jaar geleden overleden organist en pianist Reijer Hoksbergen. Van 1977-2007 heeft hij als organist van het parochieel gemengd koor aan vele vieringen meegewerkt. Daarnaast was hij, met tussenpozen, 17 jaar lang pianist van het jongerenkoor/middenkoor Eigen Wijs, 13 jaar

(mede)oprichter en pianist van het Tienerkoor en vaste invalpianist bij het parochiële kinderkoor. Tevens speelde hij vanaf 1985 als begeleider bij de samenzang in de vieringen zonder koor. In een speciaal aan Reijer Hoksbergen gewijd boek van de St. Historisch Hoogkarspel-Westwoud (119 blz., geïll.), getiteld "Veelstemmig licht", wordt hieraan aandacht besteed. Dit boek (met oevrecatalogus) is gepresenteerd en verkocht tijdens genoemd Herdenkingsconcert met composities en bewerkingen van zijn hand. Medewerking verleenden de Vocale Kring Drechterland o.l.v. ons lid Jan van der Leek en parochieel gemengd koor St.-Martinus en Eigen Wijs, beide o.l.v. ons lid Ruud Hoogenboom, die tevens de auteur van het boek is. Ook een aantal solisten en instrumentalisten verlenen medewerking.

Nog even wachten op nieuwe Nederlandstalige vertaling liturgische boeken

BRUSSEL (KerkNet/Tertio) – De Nederlandse en Vlaamse bisschoppen werken aan een nieuwe vertaling van de liturgische boeken, zoals gevraagd door Rome. Kardinaal Wim Eijk, aartsbisschop van Utrecht en voorzitter van de Nederlandse bisschoppenconferentie, liet in een interview met 'Tertio' doorschemeren dat het nog even zal duren voordat die vertaling is voltooid. "Omdat ons taalgebied niet zo groot is, hebben wij niet zoveel experts om in te zetten. De procedure is tijdrovend omdat er voortdurend uitwisseling moet zijn tussen de experts, de gemengde commissie, waar twee Nederlandse en twee Vlaamse bisschoppen zitting in hebben, en de andere bisschoppen. De pauselijke instructie 'Liturgiam Authenticam' vraagt bovendien uitdrukkelijk zo dicht mogelijk bij de Latijnse grondtekst te blijven. Dat moet worden verzoend met een voldoende vlotte en verstaanbare taal in het Nederlands. Dat is geen gemakkelijke opgave want er zijn toch redelijk wat verschillen tussen het Noord- en het Zuid-Nederlands. Zo is het niet waarschijnlijk dat we tot een algemene versie van het Onze Vader zullen komen."

(Kerknet; 20 februari 2012)

Eerste korenfestival NSGV-Utrecht groot succes

RHENEN - Op 12 februari vond voor de eerste maal het korenfestival 'Laat je stem horen', georganiseerd door de NSGV Utrecht, plaats. Maar liefst acht koren, afkomstig uit het gehele bisdom, kwamen naar de sfeervolle Gedachteniskerk in Rhenen om te zingen en naar

elkaar te luisteren. De dag werd geopend door Marijke van der Ouderaa, die met de 270 (!) aanwezigen enthousiast inzong. Vervolgens zongen de deelnemende koren elk een programma van 15 minuten. Opvallend was de veelzijdigheid van het repertoire van de koren die zich hadden aangemeld: zowel motetten uit de renaissance als swingende gospelmuziek waren te beluisteren. Deze veelzijdigheid was ook terug te vinden in de uitslag van de competitie. Op de derde plaats eindigde 'Capella Sint Jan' uit Zutphen onder leiding van Jean van Cleef met werk van Willaert en Vittoria. De tweede plaats werd veroverd door 'Rubato' uit Apeldoorn onder leiding van Corné de Haan (Bruckner, Haydn) en winnaar werd het koor 'In Between' uit Goor, onder leiding van Astrid Krause, met werken van Chilcott, Alexander en Dauermann.

De NSGV Utrecht kijkt met veel plezier terug op dit geslaagde korenfestival. Van de deelnemende koren hebben we veel positieve geluiden mogen horen. Wij verheugen ons nu al op een vervolg!

(NSGV in het Aartsbisdom Utrecht; Nieuwsflits Februari 2012)

Vaticaan lanceert wedstrijd voor gewijde muziek

Prijs gepromoot door pauselijke Raad voor cultuur ROME (RKnieuws.net) - Het Vaticaan lanceert voor de eerste keer een internationale compositie-wedstrijd voor gewijde muziek. Dat meldt het katholieke persagentschap Apic. Het gaat om de prijs Francesco Siciliani (1911-1996), gepromoot door de pauselijke Raad voor Cultuur, in

samenwerking met de 'Sagra musicale umbra' en de 'Fondazione Perugia musica classica. De prijs zal op 14 september worden uitgereikt. De deelnemers moeten voor 20 juli een Credo voor koor en orgel, in het Latijn, presenteren dat maximum 15 minuten mag duren. De internationale jury, met de Georgische componist Guya Kincheli als voorzitter, zal vooral aandacht hebben voor de aanpassing van het lied aan de nieuwe criteria van de hedendaagse muziek. Het 'Symbool van de apostelen' zal gebruikt worden tijdens het Jaar van het geloof dat in oktober begint.

(RKnieuws.net; 13 maart 2012)

Internationaal Gregoriaans Festival van Watou

WATOU (B) - Het Elfde Internationaal Gregoriaans Festival van Watou zal dit jaar plaatsvinden van 12 tot 20 mei. Het is een festival met een verhaal en een boodschap. Het programma bruist van authenticiteit en innovatie. Het festival is een kleurrijk klankbord waar eeuwenoude beleefde muzikaliteit en spiritualiteit elkaar, op een hoog muzikaal niveau, in een harmonische eenheid treffen.

Het evenement kan als volgt samengevat worden: 24 evenementen op 8 dagen: 14 in Watou (kerngebeuren van 17 tot 20 mei) 10 in acht partnersteden bestaande uit 14 concerten/audities, 9 liturgische vieringen, 1 workshop, 28 schola's/ensembles: uit 18 verschillende landen en 2 continenten, 25 uit het buitenland, 3 uit België waarvan 2 knapenkoren, 2 meisjeskoren, 1 jongerenkoor, 9 herenschola's, 12 damesschola's, 1 gemengde schola, 1 strijkersensemble waarvan 8 professionele ensembles, 7 semi-professionele ensembles, 5 jeugdkoren uit muziekopleidingscentra, 8 partnersteden: Duinkerken, Poperinge, Koksijde, Brussel, Boëseghem, Wervik, Haringe, Roosdaal-Strijtem. Het volledige festivalprogramma vindt

U op onze totaal vernieuwde website www.festivalwatou.be. Op aanvraag sturen wij U tevens graag de 24 pagina's tellende uitnodigingsbrochure op.

Internationaal Gregoriaans Festival van Watou, Moenaardestraat 20, B-8978 Watou, Email: festivalwatou@gmail.com, telefoon: +32 57 388 267. www.festivalwatou.be

(Bernard Deheegher; maart 2012)

Petra Veenswijk 25 jaar organist

"Ik kom dan wel uit een muzikale familie", vertelt Petra Veenswijk over haar jeugd, "maar het lag niet voor de hand dat ik iets met orgel zou gaan doen. Mijn vader had een klein elektrisch orgeltje in huis, die waren in die tijd in de mode. Maar dat was het dan wel. Mijn moeder hechtte aan muziekonderwijs en op de streekmuziek-school maakte ik voor het eerst

kennis met een echt pijporgel. En ik bleek een vlotte leerlinge te zijn, ik pikte snel het pedaalspel op. Toen ik veertien jaar oud was was ik al de organiste in de Meerburgkerk in Leiden. Ja, ik werd wel een beetje voor de leeuwen geworpen...". "Dankzij een ook al muzikale buurvrouw ging ik ook naar platen met orgelmuziek

luisteren. En toen kreeg ik gaandeweg het idee: hier wil ik verder mee. Orgeldocente worden, dat leek me wel wat. En ja, op het conservatorium in Rotterdam kwam de passie voor orgel echt los. Als je vijf uur of meer studeert per dag dan kan het snel gaan. Nog steeds speel ik soms wel drie, vier uur per dag. Je bent echt nooit uitgeleerd."

Op het conservatorium besloot Petra ook voor het diploma 'uitvoerend musicus' te gaan. En om zich breder in het vak te verdiepen: zo is zij ook een begaafd klaveciniste. "Als musicus moet je een breed kader hebben, het gaat om veel meer dan alleen orgelmuziek. Ik blijf ook de vakbladen lezen en de ontwikkelingen volgen. En zat bijvoorbeeld in de jury van het Sweelinck Concours."

"Ik kreeg een beurs om in het buitenland te studeren. Veel vrouwelijke voorbeelden waren er niet maar Marie-Claire Alain in Parijs was wel de 'grande dame'. Ik keek erg tegen haar op en wilde dus graag bij haar studeren in Parijs. Maar ze had geen plek en ik ben toen bij Daniel Roth van de Sainte-Sulpice en later bij Jean en zijn vrouw Marie-Louise Langlais gaan studeren. Elke zondag na de mis in Delft reed ik naar Parijs, logeerde dan bij het Institut Néerlandais, en dan had ik maandag les. In 1991 moest ik op voor het examen in de Sainte-Clotilde. Een pittig examen! In korte tijd moesten alle kandidaten hetzelfde instuderen: een groot werk van Bach en

een heel moeilijk stuk van Marcel Dupré. Zes weken kregen we, niet meer. Geloof me: dat is héél kort. Het ging duidelijk om twee dingen bij dat examen. Kun je orgelspelen en kun je omgaan met druk. Het was zenuwslopend. Als een kandidaat een fout maakte, was het over en uit. Hij mocht het stuk dan afmaken maar hij was onherroepelijk gezakt. Ik, en een Nederlandse medestudent die ook bij Langlais studeerde, slaagde die dag als enige! En we kregen allebei de Prix d'Excellence!"

(Met toestemming overgenomen uit de Delftse Post 11 april 2012)

De ACG 25 jaar: een gelegenheid om stil te staan bij vooruitkijken

In juni 1987 werd de Stichting Amici Cantus Gregoriani opgericht. De tijd dat het gregoriaans nog wekelijks in de parochiekerken de spil van de liturgie vormde, was toen op de meeste plaatsen al weer zo'n twintig jaar geleden. Maar velen zat het zingen van gregoriaans nog in het bloed. De ACG stelde zich ten doel om diegenen te verzamelen die de traditie wilden doordragen en die daarnaast belangstelling hadden voor toerusting op het gebied van de semiologie. Juist door een uitvoeringspraktijk die gebruik maakte van de nieuwste inzichten, kon men een bijdrage leveren aan het vitaal houden van het erfgoed. Met veel elan werden er opleidingstrajecten op vele niveaus georganiseerd, kwam men bijeen op zangersdagen, werden er excursies georganiseerd. De ACG is medeoprichter van het tweejaarlijkse Nederlands Gregoriaans Festival. Nog steeds verzorgt de mannenschola van de ACG liturgieën in den lande, verschijnt ieder kwartaal het Tijdschrift voor Gregoriaans en zijn er bijeenkomsten van de Gregoriaanse Academie.

Inmiddels behoren zij die met het gregoriaans opgroeiden voor een groot deel tot de generatie der nestoren. In de leeftijdsgroep daaronder is een kleine groep enthousiast. Jongeren zijn zeer schaars vertegenwoordigd. Er is binnen de achterban van de ACG doorgaande en enthousiaste belangstelling voor semiologie en het volgen van historisch onderzoek. Ook is er aandacht voor de spirituele verdieping die gregoriaans brengt. Het is door dit laatste aspect dat ook zij die volwassen werden zonder gregoriaans en vaak ook zonder kerkbezoek, aansluiting zouden kunnen vinden.

Tijdens het jubileum willen we stilstaan bij vooruitkijken. Hoe kan de ACG ook voor die jongeren iets betekenen? Wat is de kern van wat we kunnen beleven bij het zingen (of beluisteren) van gregoriaans? Wat kan dit in onze tijd bijdragen aan het welzijn van mensen? Op de vooravond van het Nederlands Gregoriaans Festival organiseert de ACG een ronde tafelgesprek tussen vier bekende en/of enthousiaste Nederlanders en hopen zij op een aanzet tot antwoorden. Vervolgens staat een kort concert

op het programma door de mannenschola van de ACG en een groep studenten gregoriaans. Daarna worden alle aanwezigen van harte uitgenodigd het glas te heffen op een vruchtbare toekomst voor de ACG en vooral voor het gregoriaans.

Elzemarkie van Zanten

(met toestemming overgenomen uit het Tijdschrift voor gregoriaans, jaargang 37, nummer 1; maart 2012)

Nieuwe uitgaven

Handboek voor beginnende koorzangers

Ontdek je stem. Ieder kerkkoor wil graag nieuwe leden. Maar wat doen we als iemand die nog nooit in een koor gezongen heeft zich aanmeldt? Hij of zij krijgt ergens een plek in het koor en mag proberen om mee te gaan doen. Kunt u zich voorstellen dat zoiets zou gebeuren bij een orkest? 'Nee, maar dat is anders', hoor ik u zeggen, 'want zingen kan toch iedereen?' Het duurt dan vaak ook lange tijd voordat zo'n beginnening doorheeft wat hij met een partituur moet en zijn stem durft te laten horen. Sommigen houden het na een paar repetities al voor gezien of –

en dat is erger – iemand blijkt helemaal geen aanwinst voor het koor te zijn, omdat hij/zij de anderen in de war brengt en de kwaliteit van het koor omlaag haalt. Eigenlijk zou ieder beginnend koorlid een cursus moeten volgen om goed te leren zingen, een partituur te leren lezen en het muzikale gehoor te ontwikkelen. Met het onlangs verschenen handboek 'Ontdek je stem' kan ieder koor zo'n cursus aanbieden. De auteurs, Nadia Loenders (zang) en Hennie Ramaekers (theorie), zijn er in geslaagd om op een laagdrempelig niveau de meest wezenlijke zaken aan te bieden, niet meer dan nodig is. Ze bieden de stof aan in twaalf lessen.

Praktijk

Iedere les begint met een stukje muziektheorie, waarbij alleen wat echt van belang is voor een koorzanger de revue passeert. Vervolgens wordt onder het kopje 'praktijk' een aantal oefeningen gegeven voor houding, ademhaling, klankvorming en articulatie. Dat hierbij echt aan de koorpraktijk gedacht is, blijkt bijvoorbeeld uit de aandacht die gegeven wordt aan een goede houding bij het zittend zingen, koorademhaling en het vormen van een homogene koorklank. Vanaf les 8 worden er steeds enkele gehooroefeningen aangeboden, waarbij het er om gaat om bepaalde toonafstanden zuiver te intoneren en om bewust te leren luisteren naar het verloop van een melodie. Voor het noodzakelijke 'huiswerk' krijgt de cursist bij het boek een cd geleverd waarop alle oefeningen worden voorgezongen.

Wellicht kunnen kerkkoren deze introductiecursus eenmaal per jaar aanbieden, al dan niet in samenwerking met andere koren uit de parochie of uit de regio, onder leiding van een professionele dirigent en/of een stempedagoog. Het mes snijdt dan aan twee kanten: mensen die overwegen om in een koor mee te gaan zingen, krijgen een goede

introdactie en daarmee kan het koor een aantal waardevolle zangers (m/v) rijker worden!

Nadia Loenders en Hennie Ramaekers. *Ontdek je stem*. Handboek voor beginnende koorzangers (inclusief oefen-cd). ISMN 979-0-035-20356-9. Uitgave: Harmonia HU 4333-400. Prijs: € 19,95. www.dehaske.nl

(Doorgeven; Bert Stolwijk; maart 2012)

Opleidingen, cursussen, studiedagen

Een kerkmuziekactiviteit organiseren

Wil je een kerkmuziekactiviteit organiseren (studiedag, repertoire dag, festival, concours of anderszins) en zoek je hiervoor financiële ondersteuning? Denk dan eens aan het SLSK-fonds! Het fonds stimuleert graag de rooms-katholieke en protestantse kerkmuziek. Hieronder vind je informatie over de werkwijze en de criteria.

Aanvragen voor een bijdrage uit het fonds kunnen worden ingediend bij het secretariaat van de SLSK en dienen aan de volgende voorwaarden te voldoen:

1. De activiteit (hier na te noemen 'project') dient gericht te zijn op kwaliteitsverbetering dan wel de ondersteuning of stimulering van beoefening van kerkmuziek door amateurs.
2. Het project dient te worden uitgevoerd door of onder leiding te staan van een of meer professionals die voor het betreffende project is of zijn gekwalificeerd.
3. Het project moet gericht zijn op de protestantse-, de rooms-katholieke-, of de oecumenisch georiënteerde kerkmuziek voor amateurs.
4. Het project dient te worden uitgevoerd in samenwerking met andere verenigingen of stichtingen. Indien dit niet mogelijk is dient dit onder opgave van redenen bij de aanvraag te worden vermeld.
5. Een aanvraag wordt schriftelijk ingediend en bestaat uit:
 - o een projectbeschrijving met een duidelijke doelstelling en tijdspad
 - o een reële kostenbegroting volgens voorgeschreven het model van het SLSK-fonds.
6. Een aanvraag dient te zijn ingediend voordat met de uitvoering van het project is begonnen.
7. Binnen drie maanden na afloop van het project dient door het bestuur van de organisatie dat de aanvraag heeft ingediend, een schriftelijke financiële verantwoording van de bestedingen te worden overgelegd aan SLSK-bestuur. Hierbij kan het SLSK-bestuur documentatie opvragen. In geval dat een financiële verantwoording achterwege blijft, is het SLSK-fonds gerechtigd de reeds verstrekte bijdrage terug te vorderen.

8. Per project wordt maximaal 75 % van de gemaakte kosten gesubsidieerd, met een maximum van € 3.500. In bijzondere gevallen kan van dit maximum worden afgeweken, zulks ter beoordeling van het SLSK-bestuur. Na goedkeuring van het project wordt 50% van de toegezegde bijdrage beschikbaar gesteld. De overige 50 % wordt eerst uitbetaald nadat de financiële verantwoording als bedoeld in punt 7 is afgelegd.
9. Beoordeling van de aanvraag geschiedt door het SLSK-bestuur, rekening houdend met de doelstellingen van het SLSK-fonds. Tegen de beslissing is geen beroep mogelijk.
10. Aanvragers ontvangen schriftelijk bericht inzake de beslissingen van het SLSK-bestuur.

Voor meer informatie kan men terecht bij Els Dijkerman, e.dijkerman@kunstfactor.nl of bij het secretariaat:

Dhr. Kees Klomp
Willem Keslaan 12
6952 DM Dieren
0313- 415466; keesklomp@kpnplanet.nl

Orgelnieuws

Heringebruikname van het Jos Vermeulen-orgel (1918) in de O.L.Vrouw van de Allerheiligste Rozenkrans, Obrechtstraat, Amsterdam.

AMSTERDAM - Zondag 25 maart is na een restauratie en reconstructie door de firma Pels & Van Leeuwen het orgel van de O.L.Vrouw van de Allerheiligste Rozenkrans aan de Jacob Obrechtstraat te Amsterdam weer in gebruik genomen met een presentatie door adviseur Jos Laus en de organisten Bernard Bartelink en Kees de Wijs. Het orgel, gebouwd in 1918 door Jos Vermeulen (fa. Ypma & Co) uit Alkmaar naar het rein pneumatische systeem met vrijstaande speeltafel, werd opgeleverd met 27 registers verdeeld over 2 klavieren en vrij pedaal. De orgelkas is gemaakt naar een ontwerp van de architect van de kerk, Jan Stuyt. In 1939 werden wijzigingen aan het front aangebracht om het roosvenster beter tot zijn recht te laten komen. In 1957 werd op aandringen van de musicoloog

en koördirigent Jan Bank het instrument gewijzigd naar de toen geldende inzichten. Het orgel werd geëlektrificeerd en de dispositie in neobarokke sfeer omgebouwd. Strijkers moesten het veld ruimen en expressions werden verwijderd. In 1967 werden op advies van Jan Bank en Bernard Bartelink de werkzaamheden voltooid en kreeg het orgel een rugwerkje in neobarokke stijl. Bij deze gelegenheid werd een deel van de tongwerken vernieuwd. Door de jaren heen ging achterstallig onderhoud zijn tol eisen en namen de storingsen toe. In 2002 werden door adviseur Jos Laus de eerste contouren voor een restauratie/reconstructieplan opgesteld. Het rugwerk zou verwijderd worden, maar de positieffunctie wilde men behouden. Het plan voorzag in de plaatsing van het positief in de orgelkas tussen hoofdwerk en zwelwerk. Een plan dat overigens in 1916 al door Vermeulen en Stuyt werd voorgesteld, maar het niet haalde vanwege de oorlogsomstandigheden. Bij de huidige restauratie werd de oorspronkelijke dispositie voor hoofd en zwelwerk gereconstrueerd, temeer omdat 90 % van het oorspronkelijke pijpwerk in al dan niet versneden vorm aanwezig was. Het nieuwe positief kreeg een nieuwe windlade en veel pijpwerk van de jaren zestig kon na het aanbrengen van expressions en herintonatie opnieuw gebruikt worden. Zo nodig werd nieuw pijpwerk gemaakt. De standaard-speeltafel van 1957 is vervangen door de oude speeltafel van het orgel van de Maria van Jessekerk te Delft. Deze drieklaviërs speeltafel (1929), overcompleet na de reconstructie van het Delftse orgel, werd in stijl herzien en aangepast aan de Amsterdamse situatie. Het orgel telt thans 36 registers verdeeld over drie manualen en vrij pedaal.

Jos Laus